

Makroekonomija

Prof.dr Maja Baćović

18/02/2021.

Cilj kursa

- Makroekonomija – studija agregatnih privrednih fenomena
- Upoznati studente sa osnovnim makroekonomskim problemima, načinom mjerenja makroekonomskih aktivnosti, međuzavisnostima na makro-nivou i mogućnošću analize makroekonomskih varijabli korišćenjem matematičkih i ekonometrijskih modela
- **Nakon završetka kursa, student će biti u mogućnosti da:**
 - Izmjeri (kvantifikuje) vrijednost osnovnih makroekonomskih agregata;
 - Opiše i analizira bazične makroekonomske probleme i međuzavisnosti na makro nivou;
 - Analizira i objasni osnovne ekonomske međuzavisnosti na nacionalnom nivou.
 - Procijeni uticaj makroekonomskih kretanja u zemlji na odabrane varijable;
 - Analizira uticaj mjera makroekonomskih politika dohodak, zaposlenost i inflaciju
 - Objasni efekat promjena na međunarodnim tržištima (robna i finansijska tržišta) na nacionalnu ekonomiju.

Sadržaj

- Uvod u makroekonomiju; Makroekonomski indikatori
- Ekonomija u kratkom roku: Tržište dobara
- Ekonomija u kratkom roku: Finansijska tržišta
- IS-LM model u zatvorenoj ekonomiji
- Ekonomija u srednjem roku: Tržište rada, AS-AD model, prirodna stopa nezaposlenosti i Filipsova kriva
- Ekonomija u dugom roku: izvori i teorije rasta, štednja, akumulacija, tehnološki progres
- Očekivanja (finansijska tržišta, lična potrošnja, investicije, proizvodnja)
- Otvorena ekonomija; bilans plaćanja
- Tržište dobara i finansijska tržišta u otvorenoj ekonomiji; devizni kursevi
- Fiskalna politika
- Monetarna politika
- Teorije i debate u makroekonomiji

Literatura

Osnovna literatura:

- **Olivier Blanchard: Makroekonomija, (prevod): III izdanje - Mate (Zagreb, 2005); V izdanje - Univerzitet u Beogradu (Beograd, 2012)**

Alternativna literatura:

- **Gregory Mankiw: Macroeconomics, Worth Publishers, 8 edition**

Način polaganja

Kolokvijum (45 poena), istraživački rad (5 poena), završni ispit (50 poena)

- *Kolokvijum i završni ispit se polažu pismeno*

Kolokvijum

- 30 pitanja/zadataka tipa „multiple choice“ (jedno pitanje – 1 bod)
- 6 pitanja otvorenog tipa (1 pitanje – 2 boda)
- 3 zadatka otvorenog tipa (1 zadatak – 1 bod)
- Trajanje 60 minuta
- Poglavlja 1-9

Završni ispit – pismeni

- 30 pitanja/zadataka tipa „multiple choice“ (jedno pitanje – 1 bod)
- 8 pitanja otvorenog tipa (1 pitanje – 2 boda)
- 4 zadatka otvorenog tipa (1 zadatak – 1 bod)
- Trajanje 75 minuta
- Poglavlja 10-25

Istraživački rad - Esej

- Esej na zadatu temu (do 3000 riječi); Rok za predaju: 27. maj 2021. godine; Esej se može predati elektronskim putem (e-mailom), ili u štampanoj formi

Informacije o predmetu i kontakt

Informacije o predmetu i materijali sa predavanja

<https://www.ucg.ac.me/predmet/1/4/2/2017/10689>

Kontakt:

Prof. Maja Baćović (majab@ucg.ac.me), kabinet 216

Konsultacije: ponedjeljak, 12:00-13:00

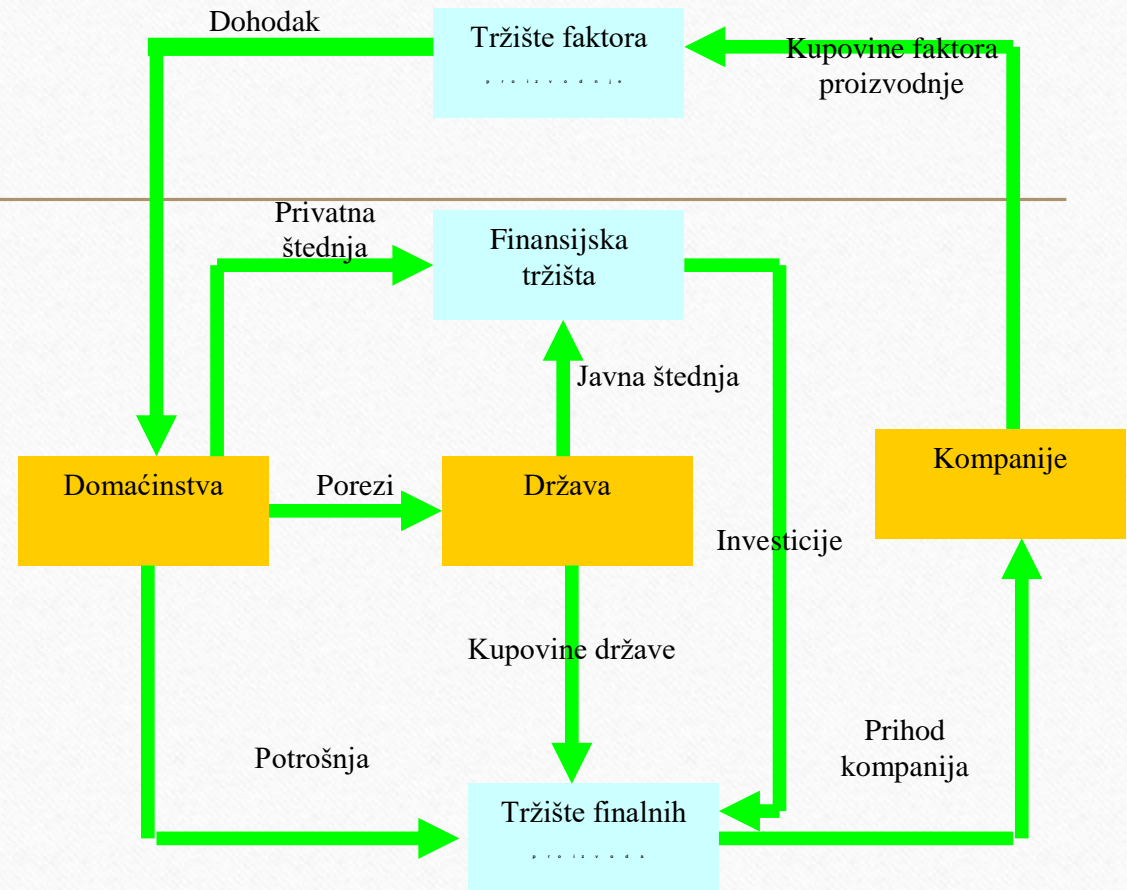
Tanja Mirotić (tanja.m@ucg.ac.me), kabinet 409

Konsultacije: utorak, 08:00-9:00

Datum	Termin	Tema
18-Feb-21	08:00-10:30	Uvodno predavanje - informacije o kursu, definisanje osnovnih makroekonomskih problema; Makroekonomski indikatori
		Vježbe po rasporedu
25-Feb-21	08:00-10:30	Ekonomija u kratkom roku - Tržišta dobara
		Vježbe po rasporedu
4-Mar-21	08:00-10:30	Ekonomija u kratkom roku - Finansijska tržišta, IS-LM model
		Vježbe po rasporedu
11-Mar-21	08:00-10:30	Ekonomija u srednjem roku: Tržište rada, AS-AD model
		Vježbe po rasporedu
18-Mar-21	08:00-10:30	Ekonomija u srednjem roku: Filipsova kriva, Inflacija, privredna aktivnost i rast nominalnog novca
		Vježbe po rasporedu
25-Mar-21	08:00-10:30	Ekonomija u dugom roku: Izvori rasta i teorije rasta, štednja, akumulacija kapitala
		Vježbe po rasporedu
1-Apr-21	08:00-10:30	I KOLOKVIJUM (predloženi datum)
		Vježbe po rasporedu
8-Apr-21	08:00-10:30	Ekonomija u dugom roku: Tehnološki progres
		Vježbe po rasporedu
15-Apr-21	08:00-10:30	Očekivanja: osnovni alati; finansijska tržišta
		Vježbe po rasporedu
22-Apr-21	08:00-10:30	Očekivanja: potrošnja i investicije; proizvodnja i politika
		Vježbe po rasporedu
29-Apr-21	08:00-10:30	Otvorena ekonomija: platni bilans, tržište dobara u otvorenoj ekonomiji
		Vježbe po rasporedu
6-May-21	08:00-10:30	Otvorena ekonomija: kamatne stope, devizni kursevi
		Vježbe po rasporedu
13-May-21	08:00-10:30	Depresija i krize, hiperinflacija
		Vježbe po rasporedu
20-May-21	08:00-10:30	POPRAVNI KOLOKVIJUM
		Vježbe po rasporedu
27-May-21	08:00-10:30	Fiskalna i monetarna politika - rekapitulacija
ZAVRŠNI ISPIT		

Makroekonomija

- Proučavanje privrede zemlje kao cjeline

Kružni tok dohotka u ekonomiji

Makroekonomska statistika

- Sistem nacionalnih računa (Računi nacionalnog dohotka i proizvoda)
 - Proizvodnja
 - Dohodak
 - Potrošnja
 - Štednja/Akumulacija
 - Bilansi stanja

Makroekonomska statistika

Sistem nacionalnih računa (računi nacionalnog dohotka)

- Metodološki koncept na kojem se zasnivaju statistički sistemi koji su razvijeni u zemljama tržišnog načina privređivanja
- Međunarodno je priznat i primjenjuje se u gotovo svim zemljama svijeta
- Sistem nacionalnih računa je skup međusobno konzistentnih i nadopunjujućih tabela, računa, klasifikacija i bilansa koji predstavlja statističko-dokumentacionu osnovu za praćenje privrednih kretanja svake zemlje.
- Zadatak sistema nacionalnih računa je prikazivanje ukupnih privrednih kretanja od procesa proizvodnje u kojem se dobra stvaraju, preko procesa raspodjele do finalne potrošnje i procesa akumulacije.

Mjerenje proizvodnje

- **Proizvodnja:** Stvaranje koristi koje imaju materijalni i nematerijalni oblik
- Rezultat procesa proizvodnje su dobra i usluge kojima se zadovoljavaju ljudske potrebe, koje su relativno oskudne i imaju ekonomsku vrijednost, koja po pravilu ima novčani izraz
- **Agregati proizvodnje:**
 - Bruto domaći proizvod
 - Neto domaći proizvod
 - Bruto nacionalni dohodak
 - Bruto nacionalni raspoloživi dohodak

Ukupna proizvodnja vs. finalna proizvodnja

- **Kako definišemo agregatnu proizvodnju?**
- **Da li je to suma vrijednosti proizvodnje svih preduzeća u zemlji?**
- Proizvodnja brašna (firma 1):
 - Prihodi od prodaje 100 \$
 - Rashodi 80\$
 - Plate 80\$
 - Profit 20\$
- Proizvodnja hleba (firma 2):
 - Prihodi od prodaje 200 \$
 - Rashodi 180\$
 - Plate 80\$
 - Kupovina brašna 100\$
 - Profit 20\$
- Da li je proizvodnja u zemlji jednaka $100\$+200\$$?
- Finalna proizvodnja – 200\$
- Međufazna proizvodnja – 100\$

Bruto domaći proizvod

Bruto domaći proizvod

$$BDP = \sum VA = W + D + OS$$

- Vrijednost svih finalnih proizvoda i usluga koje se u privredi proizvedu u određenom periodu
- Suma ostvarene bruto dodatne vrijednosti (zarade zaposlenih, bruto investicije, profit)

$$BDP = W + OS + TSP$$

- Suma dohodaka (dohodak od rada, dohodak od kapitala, porezi umanjeni za subvencije)

$$BDP = C + I + (E - U)$$

- Suma rashoda (tekuća potrošnja: domaćinstva i država, investicije, saldo izvoza i uvoza)

Ostali agregati proizvodnje

- **Neto domaći proizvod**

- Novostvorena vrijednost. BDP umanjen za vrijednost potrošnje fiksnog kapitala (amortizacija)

$$BNP = BDP + Y_t$$

- **Bruto nacionalni dohodak**

- BDP korigovan za neto faktorske dohotke iz inostranstva

$$BNRP = BNP + Tr$$

- **Bruto nacionalni raspoloživi dohodak**

- BND korigovan za neto transfere

Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori, 2018-2019

(izvor: Monstat)

	2018	2019
1. Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, mil. EUR	4 663	4 951
2. Stanovništvo, hilj.	622,2	622,0
3. Bruto domaći proizvod po stanovniku, EUR <i>3= (1/2)</i>	7 495	7 959
4. Bruto domaći proizvod u stalnim cijenama (cijene prethodne godine), mil. EUR	4 517	4 853
5. Realni rast BDP-a (%) <i>(BDP u stalnim cijenama tekuće godine/BDP u tekućim cijenama prethodne godine) x 100 - 100</i>	5,1	4,1
6. Nominalni rast BDP-a (%) <i>(BDP u tekućim cijenama tekuće godine / BDP u tekućim cijenama prethodne godine) x 100 - 100</i>	8,5	6,2
7. Deflator (%) <i>(BDP u tekućim cijenama tekuće godine / BDP u stalnim cijenama tekuće godine) x 100 - 100</i>	3,2	2,0

Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori, 2018-2019 (izvor: Monstat)

- Tekuće cijene
- Struktura po djelatnostima

u hilj. EUR

Klasifikacija djelatnosti		Bruto vrijednost proizvodnje		Intermedijalna potrošnja		Bruto dodata vrijednost	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	515 240	519 596	201 307	203 055	313 933	316 541
B	Vađenje rude i kamena	97 999	114 360	47 565	52 601	50 434	61 760
C	Prerađivačka industrija	576 069	588 081	390 309	404 010	185 761	184 071
D	Snabdijevanje električnom energijom	360 386	351 854	196 211	200 634	164 175	151 220
E	Snabdijevanje vodom	108 818	120 892	32 523	37 715	76 295	83 178
F	Građevinarstvo	1 274 838	1 315 175	1 008 475	996 881	266 364	318 294
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	1 050 685	1 125 944	461 434	506 119	589 250	619 826
H	Saobraćaj i skladištenje	441 936	463 300	247 485	262 757	194 450	200 543
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	686 816	778 268	345 121	391 977	341 685	386 290
J	Informisanje i komunikacije	331 663	325 320	159 621	144 264	172 042	181 055
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	309 241	313 524	123 169	126 968	186 072	186 556
L	Poslovanje nekretninama	350 646	381 992	99 602	107 983	251 044	274 009
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	343 207	363 711	203 988	210 108	139 219	153 603
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	206 312	217 775	108 204	114 164	98 108	103 611
O	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	470 466	488 966	155 745	156 881	314 721	332 085
P	Obrazovanje	208 167	211 081	29 870	29 729	178 297	181 352
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	260 589	253 066	95 086	86 452	165 503	166 613
R	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	154 015	171 868	69 608	100 822	84 407	71 046
S+T	Ostale uslužne djelatnosti; Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	73 733	85 595	29 366	34 902	44 367	50 693
U	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela
Ukupno		7 820 826	8 190 369	4 004 689	4 168 023	3 816 137	4 022 346
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode						846 993	928 371
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tekuće cijene)						4 663 130	4 950 717

Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori, 2018-2019 (izvor: Monstat)

- Tekuće cijene
- Struktura po djelatnostima

Tabela 3: Indeksi nominalnog rasta, struktura BDP-a i bruto dodata vrijednost u tekućim cijenama, 2018 - 2019. godina

Klasifikacija djelatnosti	Bruto dodata vrijednost (hilj. EUR)		Indeksi nominalnog rasta ¹	Struktura BDP- a (%)	
	2018	2019		2018	2019
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	313 933	316 541	100,8	6,7	6,4
B Vađenje rude i kamena	50 434	61 760	122,5	1,1	1,2
C Prerađivačka industrija	185 761	184 071	99,1	4,0	3,7
D Snabdijevanje električnom energijom	164 175	151 220	92,1	3,5	3,1
E Snabdijevanje vodom	76 295	83 178	109,0	1,6	1,7
F Građevinarstvo	266 364	318 294	119,5	5,7	6,4
G Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	589 250	619 826	105,2	12,6	12,5
H Saobraćaj i skladištenje	194 450	200 543	103,1	4,2	4,1
I Usluge pružanja smještaja i ishrane	341 695	386 290	113,1	7,3	7,8
J Informisanje i komunikacije	172 042	181 055	105,2	3,7	3,7
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	186 072	186 556	100,3	4,0	3,8
L Poslovanje nekretninama	251 044	274 009	109,1	5,4	5,5
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	139 219	153 603	110,3	3,0	3,1
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	98 108	103 611	105,6	2,1	2,1
O Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	314 721	332 085	105,5	6,7	6,7
P Obrazovanje	178 297	181 352	101,7	3,8	3,7
Q Zdravstvo i socijalna zaštita	165 503	166 613	100,7	3,5	3,4
R Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	84 407	71 046	84,2	1,8	1,4
S+T Ostale uslužne djelatnosti ; Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	44 367	50 693	114,3	1,0	1,0
U Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela
Ukupno	3 816 137	4 022 346	105,4	81,8	81,2
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	846 993	928 371	109,6	18,2	18,8
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tekuće cijene)	4 663 130	4 950 717	106,2	100,0	100,0

Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori, 2018-2019 (izvor: Monstat)

- Tekuće / stalne cijene
- Struktura po djelatnostima
- Kako računamo realni rast proizvodnje?

Tabela 4: Bruto dodata vrijednost, u tekućim i stalnim cijenama, 2019. godina

Klasifikacija djelatnosti		Bruto dodata vrijednost (hilj. EUR)		
		Tekuće cijene 2018	Tekuće cijene 2019	Stalne cijene 2019
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	313 933	318 541	307 086
B	Vađenje rude i kamena	50 434	61 760	57 297
C	Prerađivačka industrija	185 761	184 071	183 931
D	Snabdijevanje električnom energijom	164 175	151 220	149 799
E	Snabdijevanje vodom	76 295	83 178	80 156
F	Građevinarstvo	266 364	318 294	299 999
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	589 250	619 826	613 534
H	Saobraćaj i skladištenje	194 450	200 543	202 921
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	341 695	386 290	372 581
J	Informisanje i komunikacije	172 042	181 055	178 086
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	186 072	186 556	187 468
L	Poslovanje nekretninama	251 044	274 009	273 352
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	139 219	153 603	165 792
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	98 108	103 611	107 987
O	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	314 721	332 085	319 127
P	Obrazovanje	178 297	181 352	177 584
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	165 503	166 613	167 735
R	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	84 407	71 046	79 026
S+T	Ostale uslužne djelatnosti ; Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	44 367	50 693	51 857
U	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela
Ukupno		3 816 137	4 022 346	3 975 317
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode		846 993	928 371	877 274
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD		4 663 130	4 950 717	4 852 591

Bruto domaći proizvod u Crnoj Gori, 2018-19

(izvor: Monstat)

Tabela 6: Struktura BDP-a po kategorijama potrošnje u tekućim cijenama, 2018. - 2019. godina

Kategorija potrošnje		Vrijednost (hilj. EUR)		Struktura BDP-a (%)	
		2018	2019	2018	2019
1 = (1.1+1.2)	Finalna potrošnja	4 287 489	4 414 728	91,9	89,2
1.1	Lična potrošnja domaćinstava	3 424 802	3 533 804	73,4	71,4
1.2 = (a+b)	Potrošnja države	862 887	881 124	18,5	17,8
a)	individualna	410 498	410 405	8,8	8,3
b)	kolektivna	452 389	470 719	9,7	9,5
2	Bruto investicije u osnovna sredstva	1 363 930	1 351 813	29,2	27,3
3	Promjene zaliha	124 301	229 470	2,7	4,6
4 = (4.1-4.2)	Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-1 112 590	-1 045 294	-23,9	-21,1
4.1 = (a+b)	Izvoz roba i usluga	1 999 317	2 163 413	42,9	43,7
a)	izvoz roba	436 080	485 591	9,4	9,4
b)	izvoz usluga	1 563 258	1 697 822	33,5	34,3
4.2 = (a+b)	Uvoz roba i usluga	3 111 907	3 208 708	66,7	64,8
a)	uvoz roba	2 485 232	2 531 106	53,3	51,1
b)	uvoz usluga	626 675	677 602	13,4	13,7
5 = (1+2+3+4)	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tekuće cijene)	4 663 130	4 950 717	100,0	100,0

Tabela 7: Struktura BDP-a po kategorijama potrošnje u stalnim cijenama, 2018 - 2019. godina

Kategorije potrošnje		Vrijednost (hilj. EUR)		Struktura BDP-a (%)	
		2018	2019	2018	2019
1 = (1.1+1.2)	Finalna potrošnja	4 205 180	4 400 923	93,1	90,7
1.1	Lična potrošnja domaćinstava	3 363 138	3 529 480	74,4	72,7
1.2 = (a+b)	Potrošnja države	842 042	871 443	18,8	18,0
a)	individualna	398 628	411 667	8,8	8,5
b)	kolektivna	445 416	459 775	9,9	9,5
2	Bruto investicije u osnovna sredstva	1 327 030	1 340 622	29,4	27,6
3	Promjene zaliha	127 545	190 358	2,8	3,9
4 = (4.1-4.2)	Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-1 142 360	-1 079 312	-25,3	-22,2
4.1 = (a+b)	Izvoz roba i usluga	1 886 693	2 108 099	41,8	43,4
a)	izvoz roba	429 789	486 340	9,5	9,6
b)	izvoz usluga	1 456 904	1 641 759	32,3	33,8
4.2 = (a+b)	Uvoz roba i usluga	3 029 053	3 187 410	67,1	65,7
a)	uvoz roba	2 414 412	2 512 816	53,4	51,8
b)	uvoz usluga	614 641	674 594	13,6	13,9
5 = (1+2+3+4)	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (stalne cijene)	4 517 394	4 852 591	100,0	100,0

Bruto nacionalni dohodak

Tabela 1. Bruto nacionalni dohodak (BND)

	2018	2019
1. Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, u mil. EUR	4 663	4 951
2. Saldo primarnog dohotka iz inostranstva, u mil. EUR	54,9	16,8
3. Bruto nacionalni dohodak u tekućim cijenama, u mil. EUR	4 718	4 968
4. Stanovništvo, u hilj.	622,2	622,0
5. Bruto nacionalni dohodak po stanovniku, u EUR	7 583	7 986
6. Nominalni rast bruto domaćeg proizvoda, u (%)	8,5	6,2
7. Nominalni rast bruto nacionalnog dohotka, u (%)	7,5	5,3

Tabela 2. Prelazne i bilansirajuće stavke, u hilj. EUR

		2018	2019
1	Bruto domaći proizvod	4 663 130	4 950 717
2 = (2.1-2.2)	Naknade zaposlenih	216 458	215 945
2.1	<i>od ostatka svijeta</i>	271 180	282 731
2.2	<i>prema ostatku svijeta</i>	54 722	66 785
3 = (3.1-3.2)	Prihod od imovine	-161 516	-199 110
3.1	<i>od ostatka svijeta</i>	32 532	25 204
3.2	<i>prema ostatku svijeta</i>	194 048	224 314
4 = (1+2+3)	Bruto nacionalni dohodak	4 718 072	4 967 553

Medjunarodna poređenja

GDP per capita

Izvor: Eurostat

UNIT	Percentage of EU28 (2013-2020) total per capita (based on million euro), current prices									
NA_ITEM	Gross domestic product at market prices									
GEO/TIME	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
European Union - 27 countries (from 2020)	97.6	97.8	96.5	96.8	95.8	94.2	96.1	97.2	97.4	97.3
European Union - 28 countries (2013-2020)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
European Union - 15 countries (1995-2004)	116.7	116.3	116.3	116.1	116.0	115.8	115.5	114.8	114.3	113.8
Euro area	113.0	112.4	110.5	110.7	109.0	106.4	108.5	109.3	109.2	108.7
Euro area - 19 countries (from 2015)	111.6	111.3	109.5	109.7	108.5	106.4	108.5	109.3	109.2	108.7
Euro area - 12 countries (2001-2006)	114.5	114.1	112.2	112.3	111.0	108.9	111.0	111.7	111.6	111.0
Belgium	130.7	129.9	130.3	131.2	129.7	126.8	129.5	129.9	129.8	129.4
Bulgaria	19.8	21.4	21.6	21.5	21.4	21.8	23.3	24.6	25.7	27.4
Czechia	58.9	60.0	58.0	56.5	54.1	55.2	57.3	60.9	64.0	65.5
Denmark	171.9	169.8	170.7	171.7	169.9	164.9	168.6	169.8	168.2	167.9
Germany (until 1990 former territory of the FRG)	125.2	128.0	128.0	129.9	130.4	127.1	129.9	131.0	130.5	129.6
Estonia	43.7	48.3	51.1	53.7	55.3	54.3	56.9	60.2	63.4	66.3
Ireland	144.2	142.4	142.8	144.8	151.3	192.1	194.6	207.7	216.8	225.6
Greece	79.0	69.8	63.9	61.0	58.7	55.8	55.2	54.7	54.0	53.4
Spain	90.3	86.8	82.7	81.6	80.1	79.7	81.8	82.9	83.0	82.5
France	120.3	120.2	119.3	119.5	116.9	113.3	114.1	113.8	113.1	112.3
Croatia	41.2	40.0	38.6	38.4	37.0	36.4	38.1	39.6	40.9	41.6
Italy	105.6	104.7	100.9	99.1	96.6	93.5	95.4	95.3	94.4	92.6
Cyprus	91.7	88.8	84.4	77.8	73.7	72.4	75.9	77.7	79.4	79.0
Latvia	33.4	37.6	41.0	42.5	42.7	42.6	44.2	46.1	48.8	49.7
Lithuania	35.5	39.5	41.9	44.1	45.0	44.1	46.3	49.6	52.3	54.5
Luxembourg	310.3	317.0	311.1	317.6	321.9	313.8	320.5	316.1	317.8	319.1
Hungary	39.0	39.0	37.8	38.4	38.8	39.3	40.4	43.1	44.8	46.7
Malta	64.5	63.5	65.7	69.5	72.6	77.0	79.2	82.8	83.1	83.3
Netherlands	150.8	148.6	146.1	146.4	143.6	139.8	141.9	143.1	144.7	145.9
Austria	138.7	141.0	141.8	142.3	140.6	136.9	139.6	139.5	140.5	139.8
Poland	36.9	37.6	37.7	38.0	38.3	38.4	37.9	40.4	41.8	43.3
Portugal	66.6	63.6	60.0	60.7	60.0	59.5	61.6	63.2	64.3	64.7
Romania	24.3	25.0	24.8	26.8	27.3	27.7	29.4	31.8	33.8	35.9
Slovenia	69.6	68.9	66.1	65.9	65.8	64.6	66.8	69.1	71.3	72.3
Slovakia	49.2	50.4	51.0	51.2	50.8	50.5	50.9	51.6	53.0	53.7
Finland	137.5	140.2	139.2	139.9	136.6	132.4	135.1	136.4	136.5	136.0
Sweden	156.6	166.7	169.4	171.4	163.2	159.5	160.3	158.5	149.1	144.1
Iceland	128.0	130.8	134.2	139.6	148.4	163.8	191.3	212.0	202.6	190.4
Liechtenstein	:	:	:	478.3	480.4	509.4	502.5	499.8	483.7	:
Norway	259.6	276.0	296.2	288.5	264.0	229.8	217.3	222.4	224.6	211.5
Switzerland	228.0	250.8	252.4	247.1	244.0	262.2	256.2	245.2	235.8	237.9
United Kingdom	116.9	115.3	124.2	121.8	129.0	139.4	126.5	118.7	117.4	118.1
Montenegro	19.8	20.1	19.2	20.2	20.1	20.2	21.7	22.9	24.1	24.9
North Macedonia	13.6	14.0	13.8	14.7	14.9	15.0	15.9	16.1	16.7	:
Albania	12.1	12.2	12.4	12.4	12.4	12.2	12.7	13.4	14.4	14.9
Serbia	17.0	18.7	17.5	18.9	17.9	17.3	17.8	18.6	19.8	20.7
Turkey	31.3	30.9	34.1	35.2	33.0	34.1	33.8	31.4	26.1	25.7
Kosovo (under UNResolution 1244/99)	7.9	8.3	10.6	10.9	11.1	11.1	11.7	11.9	12.2	:

Medjunarodna poređenja

GDP per capita

Izvor: Eurostat

UNIT NA_ITEM GEO/TIME	Current prices, euro per capita									
	Gross domestic product at market prices									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
European Union - 27 countries (from 2020)	24,890	25,640	25,740	26,000	26,550	27,460	28,160	29,280	30,230	31,160
European Union - 28 countries (2013-2020)	25,510	26,210	26,670	26,840	27,720	29,140	29,310	30,110	31,030	32,030
European Union - 15 countries (1995-2004)	29,770	30,490	31,020	31,160	32,160	33,760	33,850	34,560	35,460	36,440
Euro area	28,840	29,460	29,490	29,710	30,220	31,020	31,790	32,900	33,900	34,820
Euro area - 19 countries (from 2015)	28,460	29,170	29,210	29,440	30,070	31,020	31,790	32,900	33,900	34,820
Euro area - 12 countries (2001-2006)	29,210	29,910	29,930	30,150	30,780	31,740	32,520	33,630	34,630	35,540
Belgium	33,330	34,060	34,770	35,210	35,950	36,960	37,960	39,120	40,290	41,450
Bulgaria	5,050	5,620	5,760	5,770	5,940	6,370	6,820	7,400	7,990	8,780
Czechia	15,020	15,740	15,470	15,170	15,000	16,080	16,790	18,330	19,850	20,990
Denmark	43,840	44,500	45,530	46,100	47,090	48,050	49,420	51,140	52,190	53,760
Germany	31,940	33,550	34,130	34,860	36,150	37,050	38,070	39,440	40,480	41,510
Estonia	11,150	12,650	13,620	14,420	15,340	15,820	16,670	18,130	19,660	21,220
Ireland	36,770	37,340	38,090	38,880	41,950	55,980	57,020	62,550	67,270	72,260
Greece	20,150	18,310	17,060	16,380	16,280	16,270	16,170	16,470	16,750	17,110
Spain	23,040	22,760	22,050	21,900	22,220	23,220	23,980	24,970	25,770	26,430
France	30,690	31,510	31,820	32,080	32,420	33,020	33,430	34,250	35,100	35,960
Croatia	10,520	10,490	10,310	10,300	10,250	10,600	11,170	11,920	12,700	13,340
Italy	26,930	27,450	26,920	26,590	26,770	27,260	27,970	28,690	29,290	29,660
Cyprus	23,400	23,270	22,500	20,880	20,450	21,100	22,230	23,410	24,630	25,310
Latvia	8,520	9,870	10,930	11,410	11,840	12,420	12,940	13,890	15,130	15,920
Lithuania	9,050	10,340	11,180	11,850	12,480	12,860	13,560	14,950	16,240	17,460
Luxembourg	79,160	83,100	83,000	85,270	89,240	91,440	93,930	95,170	98,640	102,200
Hungary	9,960	10,230	10,080	10,310	10,750	11,450	11,830	12,960	13,910	14,950
Malta	16,440	16,630	17,530	18,650	20,120	22,450	23,200	24,920	25,780	26,670
Netherlands	38,470	38,960	38,970	39,300	39,820	40,730	41,590	43,090	44,920	46,710
Austria	35,390	36,970	37,820	38,210	38,990	39,890	40,920	41,990	43,600	44,780
Poland	9,400	9,860	10,070	10,190	10,630	11,190	11,110	12,170	12,960	13,870
Portugal	16,990	16,680	16,010	16,300	16,640	17,350	18,060	19,020	19,950	20,740
Romania	6,200	6,540	6,620	7,190	7,570	8,080	8,630	9,580	10,500	11,510
Slovenia	17,750	18,050	17,630	17,700	18,250	18,830	19,590	20,820	22,130	23,170
Slovakia	12,560	13,210	13,610	13,750	14,080	14,710	14,920	15,540	16,440	17,210
Finland	35,080	36,750	37,130	37,570	37,880	38,570	39,580	41,080	42,350	43,570
Sweden	39,950	43,690	45,170	46,020	45,260	46,480	46,990	47,730	46,260	46,160
Iceland	32,650	34,280	35,800	37,470	41,150	47,750	56,070	63,840	62,870	60,990
Liechtenstein	:	:	:	128,380	133,180	148,440	147,270	150,490	150,130:	
Norway	66,220	72,350	79,000	77,440	73,180	66,980	63,690	66,950	69,710	67,730
Switzerland	58,170	65,750	67,330	66,340	67,650	76,400	75,090	73,830	73,180	76,200
United Kingdom	29,830	30,230	33,140	32,700	35,780	40,620	37,080	35,730	36,440	37,830
Montenegro	5,050	5,270	5,130	5,410	5,560	5,870	6,350	6,910	7,490	7,960
North Macedonia	3,460	3,660	3,680	3,950	4,140	4,380	4,660	4,840	5,170:	
Albania	3,090	3,190	3,300	3,320	3,450	3,560	3,730	4,020	4,470	4,780
Serbia	4,330	4,900	4,680	5,080	4,970	5,040	5,210	5,590	6,140	6,620
Turkey	8,000	8,100	9,090	9,450	9,160	9,930	9,910	9,470	8,090	8,230

Produktivnost

- Izvor rasta
- Ouput/zaposleni radnik (radni sat)

$$Y_p = \frac{BDP}{L}$$

Medjunarodna poređenja

Produktivnost

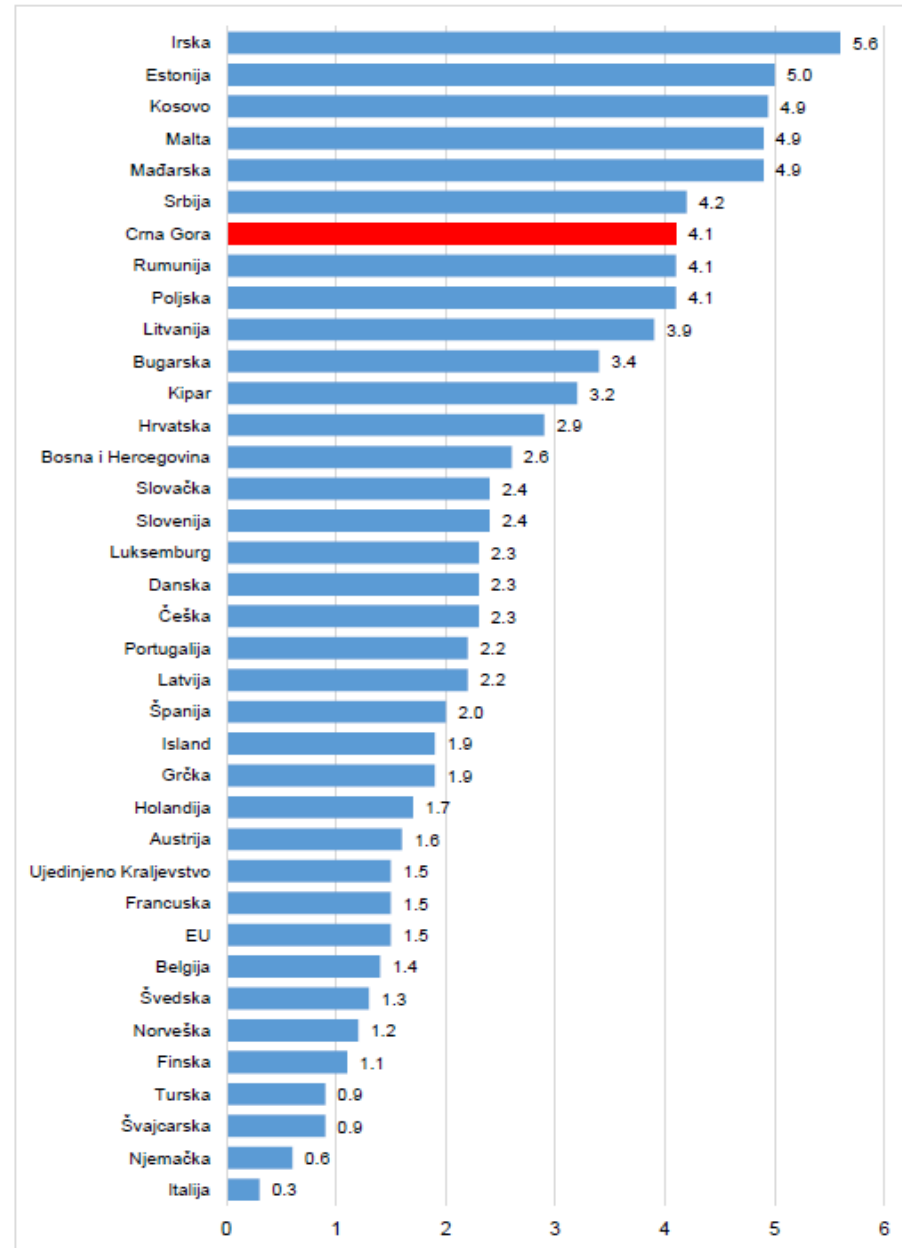
Izvor: Eurostat

UNIT NA_ITEM	Percentage of EU27 (from 2020) total (based on million purchasing power standards), current prices Nominal labour productivity per person										
GEO/TIME	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
European Union - 28 countries (2013-2020)	100.7	100.4	100.6	100.5	100.5	100.5	100.5	100.2	100.2	100.0	99.9
Euro area - 19 countries (from 2015)	108.1	107.6	107.4	107.5	107.5	107.2	107.1	106.8	106.3	105.6	
Belgium	130.5	128.1	130.3	130.4	131.5	131.7	130.9	129.6	129.7	129.1	
Bulgaria	41.2	42.1	43.8	43.0	44.1	44.6	45.8	46.1	47.5	48.8	
Czechia	78.0	77.9	77.0	77.8	80.0	80.5	80.5	82.5	83.8	85.0	
Denmark	115.5	114.5	114.8	115.7	115.8	115.0	115.0	117.3	116.6	117.5	
Germany	104.8	106.1	105.2	104.5	106.5	105.3	106.0	106.1	105.4	103.2	
Estonia	71.5	72.7	74.0	74.0	75.6	72.5	73.9	74.6	76.8	78.8	
Ireland	141.6	144.0	147.3	143.2	147.0	188.9	182.1	189.2	194.0	195.0	
Greece	89.1	81.6	80.7	80.7	77.9	78.1	73.6	74.3	73.4	72.9	
Spain	102.2	101.1	103.1	103.6	103.5	102.4	102.0	101.9	99.8	98.7	
France	117.4	116.7	115.6	117.0	116.4	115.9	115.5	114.8	115.2	117.3	
Croatia	68.7	71.6	74.1	75.4	72.4	72.3	73.7	73.9	73.7	72.9	
Italy	113.6	112.8	111.1	109.6	107.9	106.7	108.3	107.4	106.6	105.6	
Cyprus	92.2	89.8	88.8	86.1	84.3	85.3	87.5	86.2	85.3	83.3	
Latvia	59.2	61.7	63.6	63.0	64.7	64.8	65.6	67.4	68.6	68.7	
Lithuania	67.3	71.2	73.2	74.4	74.7	72.9	71.9	75.2	76.6	78.5	
Luxembourg	163.0	166.2	162.7	164.1	170.1	169.8	171.1	166.0	164.1	162.2	
Hungary	74.2	75.0	73.3	73.3	71.7	71.4	68.1	67.9	69.3	70.7	
Malta	98.1	92.3	92.9	93.3	94.1	98.7	98.0	96.1	94.4	93.9	
Netherlands	115.1	113.3	113.6	115.6	113.7	112.9	110.7	110.6	110.3	108.3	
Austria	115.8	115.6	118.1	117.5	117.0	117.4	117.8	115.9	116.7	115.4	
Poland	70.4	72.5	74.1	73.7	73.6	74.6	74.2	75.1	76.9	79.7	
Portugal	79.9	76.3	76.9	80.1	79.2	78.4	78.0	76.0	75.9	76.8	
Romania	53.2	54.6	55.5	56.3	56.9	58.6	63.1	66.1	68.5	72.9	
Slovenia	79.9	80.9	80.7	81.2	81.6	80.7	81.0	81.8	82.1	82.7	
Slovakia	84.5	82.3	83.7	84.3	84.5	83.6	77.1	74.0	73.8	73.0	
Finland	113.1	112.2	109.8	108.5	107.9	107.7	108.3	109.7	108.5	107.3	
Sweden	119.1	118.4	118.5	116.1	115.4	116.9	113.6	111.7	111.0	111.0	
Iceland	105.1	102.5	102.0	102.4	102.5	105.3	105.7	104.2	105.1	106.7	
Norway	150.1	153.5	157.7	155.6	150.2	135.1	126.3	132.0	137.7	129.5	
Switzerland	129.3	128.8	129.9	129.6	130.0	130.3	127.6	125.0	125.2	123.6	
United Kingdom	105.6	103.3	104.2	104.0	103.7	103.4	101.4	101.1	100.3	99.4	
Montenegro	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
North Macedonia	45.9	44.5	44.1	43.0	43.5	43.2	44.2	43.0	44.3:		

Medjunarodna poređenja

- Dinamika ekonomskog rasta

Grafik 1. Međunarodni pregled stopa realnog rasta BDP-a, 2019. godina

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/printTable.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tec00115&printPreview=true#>

Nominalne i realne vrijednosti varijabli

- Osnovna razlika je u (ne)uticaju promjena nivoa cijena na vrijednost varijable, pri čemu realni indikatori **isključuju** uticaj promjene cijena, dok **nominalni** obuhvataju dejstvo ovog faktora.

$$\text{Realni BDP} = \frac{\text{Nominalni BDP (tekuce cijene)}}{p}$$

Nominalni vs realni rast BDP

Godina	Proizvodnja hleba	Cijena hleba	Nominalni BDP	Realni BDP (cijene iz 2015)
2015	1000	1,00	1.000 \$	1.000\$
2016	1100	1,05	1.155\$	1.100\$
2017	1200	1,07	1.284\$	1.200\$

- Nominalni rast (2017/16) – 11,1%
- Realni rast (2017/16) – 9,09%
- Čemu odgovara razlika od 2,01%?

Nezaposlenost

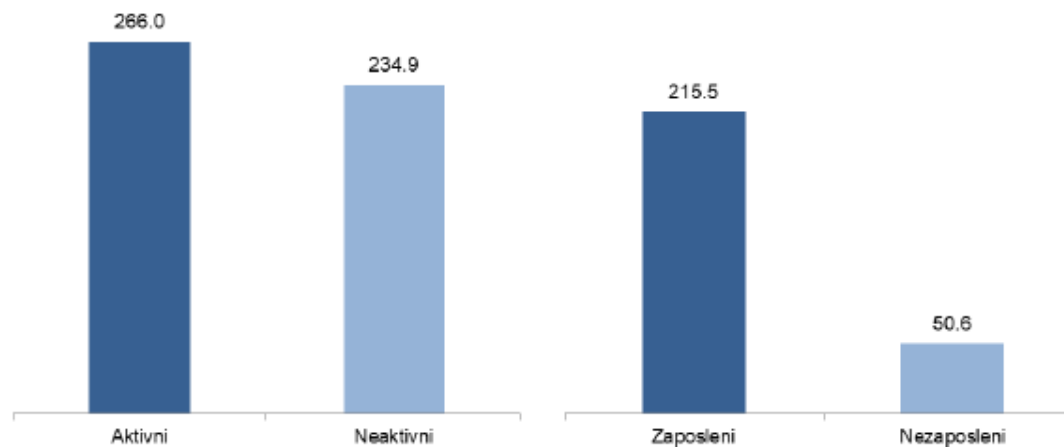
$$n = \frac{U}{L}$$

- n- stopa nezaposlenosti
- U- broj nezaposlenih
- L – radna snaga (broj ekonomski aktivnih stanovnika)

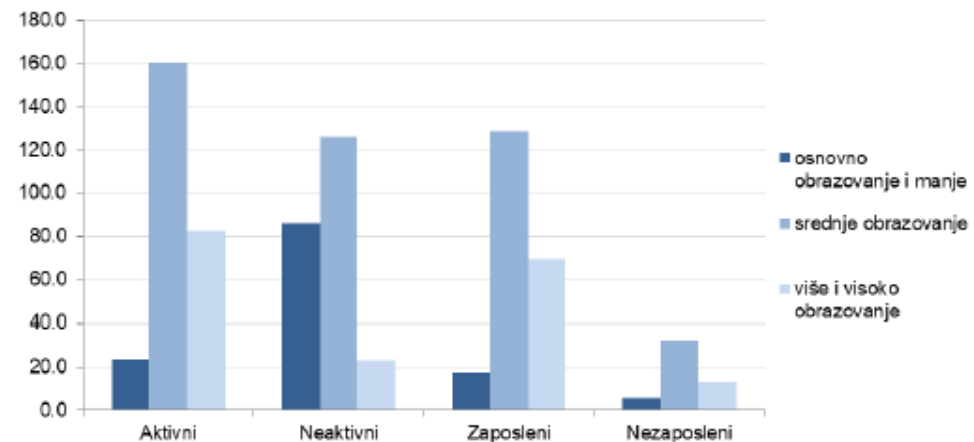
Anketa o radnoj snazi, Crna Gora, 2020 (Q3)

(izvor: Monstat)

Grafik 1. Radno sposobno stanovništvo prema aktivnosti
(u hiljadama)

Grafik 4. Radno sposobno stanovništvo prema aktivnosti i stepenu obrazovanja
(u hiljadama)

Anketa o radnoj snazi, Crna Gora, 2020 (Q3)

(izvor: Monstat)

Grafik 6. Zaposlena lica prema sektorima djelatnosti

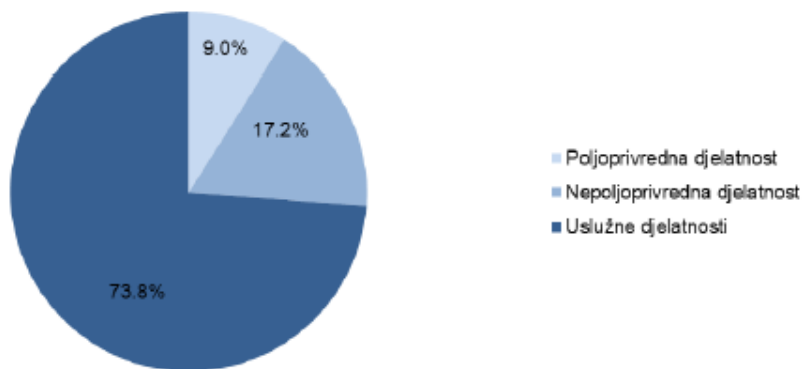

Tabela 1 UKUPNO STANOVNIŠTVO PREMA AKTIVNOSTI I POLU, CRNA GORA TREĆI KVARTAL 2020

	Crna Gora Montenegro	Primorski region Coastal region	Središnji region Central region	Sjeverni region Northern region
	Ukupno / Total			
	1000			
Ukupno stanovništvo	619.8	148.7	293.0	178.1
Aktivno stanovništvo	266.0	64.1	131.5	70.5
Zaposleni	215.5	59.4	111.8	44.3
- sa skraćenim radnim vremenom	8.5	3.9	((1.8))	2.8
Nezaposleni	50.6	4.7	19.7	26.2
- registrovani kod ZZZ ¹⁾	46.9	4.0	18.9	23.9
- prvi put traži zaposlenje	23.9	((0.5))	(8.2)	15.2
Neaktivno stanovništvo	234.9	58.1	104.6	72.2
Stanovništvo staro 15 i više godina	500.9	122.2	236.0	142.6
Lica mlađa od 15 godina	118.9	26.5	57.0	35.5
	%			
Stopa aktivnosti	53.1	52.5	55.7	49.4
Stopa zaposelnosti	43.0	48.6	47.4	31.1
Stopa nezaposlenosti	19.0	(7.3)	15.0	37.2
Učešće mladih od 15 god u ukupnom stanovništvu	19.2	17.8	19.5	19.9

Inflacija

- Indeks potrošačkih cijena

$$p = \frac{\textit{Troskovi korpe dobara u tekućem periodu}}{\textit{Troškovi korpe dobara u baznom periodu}} * 100$$

Inflacija u Crnoj Gori

(izvor: Monstat)

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI), u %

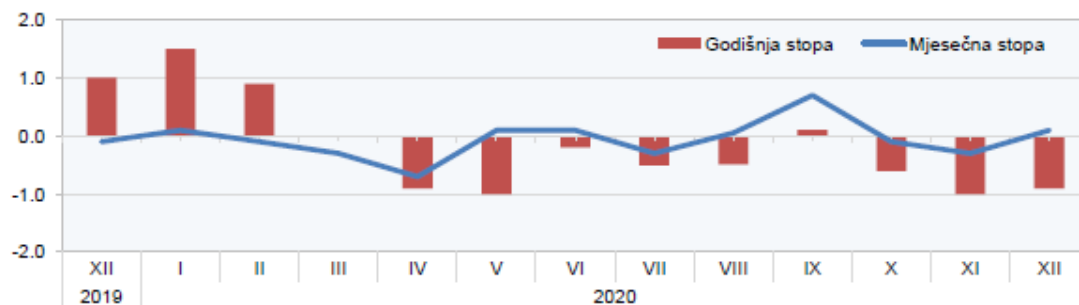
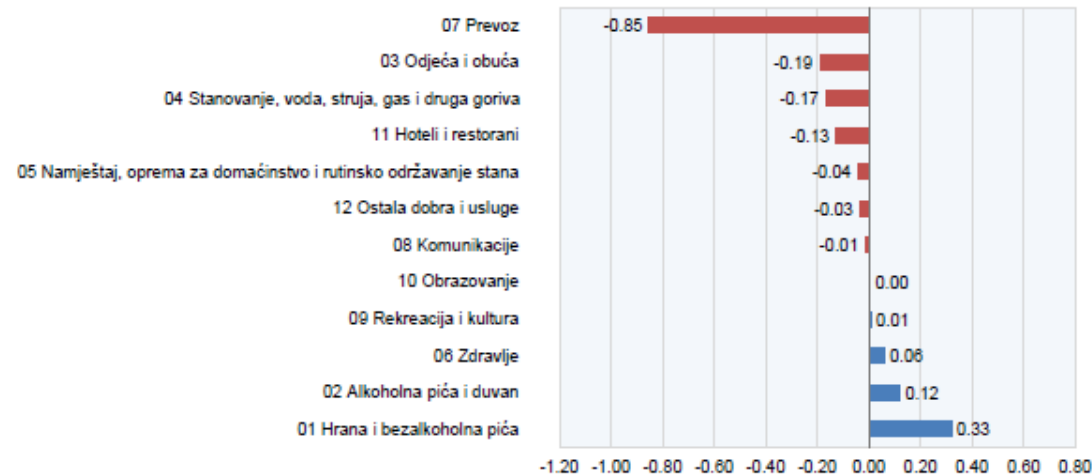

Tabela 1. Inflacija mjerena indeksima potrošačkih cijena (CPI)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Godišnja stopa inflacije												
2019	0,3	0,4	0,8	0,9	0,7	-0,1	-0,4	-0,2	-0,2	0,5	0,5	1,0
2020	1,5	0,9	0,0	-0,9	-1,0	-0,2	-0,5	-0,5	0,1	-0,6	-1,0	-0,9
Mjesečna stopa inflacije												
2019	-0,3	0,4	0,6	0,1	0,2	-0,7	-0,1	0,1	0,1	0,5	0,1	-0,1
2020	0,1	-0,1	-0,3	-0,7	0,1	0,1	-0,3	0,1	0,7	-0,1	-0,3	0,1

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u procentnim poenima), decembar 2020.

Inflacija u Crnoj Gori (izvor: Monstat)

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije,
decembar 2020.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi %	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	3,1	0,16
0442	Oдноšenje smeća	2,9	11,7	0,03
1120	Usluge smještaja	19,0	0,5	0,01
0115	Ulja i masti	15,3	0,5	0,01
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	0,1	0,01
0121	Kafa, čaj i kakao	7,7	0,7	0,01
0116	Voće	20,3	-0,4	-0,01
0321	Cipele i ostala obuća	37,4	-0,3	-0,01
0117	Povrće	33,7	-0,5	-0,02
0112	Meso	91,0	-0,4	-0,03
0312	Odjeća	47,9	-2,0	-0,09

Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije,
decembar 2020.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi %	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0112	Meso	91,0	1,4	0,13
0115	Ulja i masti	15,3	6,1	0,09
0220	Duvan	27,4	3,3	0,09
0611	Farmaceutski proizvodi	25,3	2,3	0,06
0442	Oдноšenje smeća	2,9	11,7	0,03
0116	Voće	20,3	1,5	0,03
0118	Šećer, džem, med, čokolada i slatkiši	16,3	1,6	0,03
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,8	9,0	0,03
0121	Kafa, čaj i kakao	7,7	3,3	0,02
0211	Žestoka alkoholna pića	6,8	3,4	0,02
0942	Usluge u kulturi	5,4	3,5	0,02
0111	Hljeb i žitarice	54,3	0,4	0,02
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	0,3	0,02
0441	Snabdijevanje vodom	11,1	-4,1	-0,05
0312	Odjeća	47,9	-1,4	-0,07
0454	Čvrsta goriva	31,0	-3,2	-0,10
0321	Cipele i ostala obuća	37,4	-3,1	-0,12
1120	Usluge smještaja	19,0	-6,4	-0,12
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	-15,7	-0,81

BDP, nezaposlenost i inflacija u Crnoj Gori

Tabela 1. Makroekonomski indikatori u Crnoj Gori, 2006–2016.

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Bruto domaći proizvod (tekuće cijene, milion €)	2.170	2.689	3.103	2.994	3.125	3.265	3.181	3.362	3.458	3.655	3.954
Realni rast BDP-a, prethodna godina = 100		6,8	7,2	-5,8	2,7	3,2	-2,7	3,5	1,8	3,4	2,9
Broj stanovnika, sredina godine (000)	615,0	615,8	617,0	618,3	619,4	620,1	620,6	621,2	621,8	622,2	622,3
BDP per capita, €	3.529	4.367	5.029	4.842	5.045	5.265	5.126	5.412	5.561	5.874	6.354
BDP po radnom satu (procjena autora, 240 dana, 8 sati)	6,34	6,58	7,28	7,30	7,77	8,68	8,24	8,67	8,33	8,59	9,19
Finalna potrošnja, % BDP-a	112,8	107,9	112,1	103,7	103,9	102,6	103,8	100,4	99,5	98,3	96,3
Bruto investicije u osnovna sredstva, % BDP	22,81	32,87	39,22	27,32	21,63	19,51	19,74	20,17	19,00	20,14	24,74
Saldo izvoza i uvoza roba i usluga, % BDP	-36,8	-42,7	-53,3	-30,7	-25,7	-21,9	-24,4	-20,0	-19,8	-18,4	-22,5
Indeks potrošačkih cijena (CPI)	2,8	7,7	7,2	1,5	0,7	3,7	5,1	0,3	-0,3	1,4	1,0
Prosječne zarade (bruto)	377,0	497,0	609,0	643,0	715,0	722,0	727,0	726,0	723,0	725,0	751,0
Prosječne zarade (neto)	282,0	338,0	416,0	463,0	479,0	484,0	487,0	479,0	477,0	480,0	499,0
Indeks realnih zarada, prethodna godina = 100		115,0	120,3	117,9	115,7	100,9	95,2	99,0	100,3	99,0	104,0
Stopa nezaposlenosti	29,6	19,4	16,8	19,1	19,7	19,7	19,7	19,5	18,0	17,6	17,7

MONSTAT

<http://www.monstat.org/>

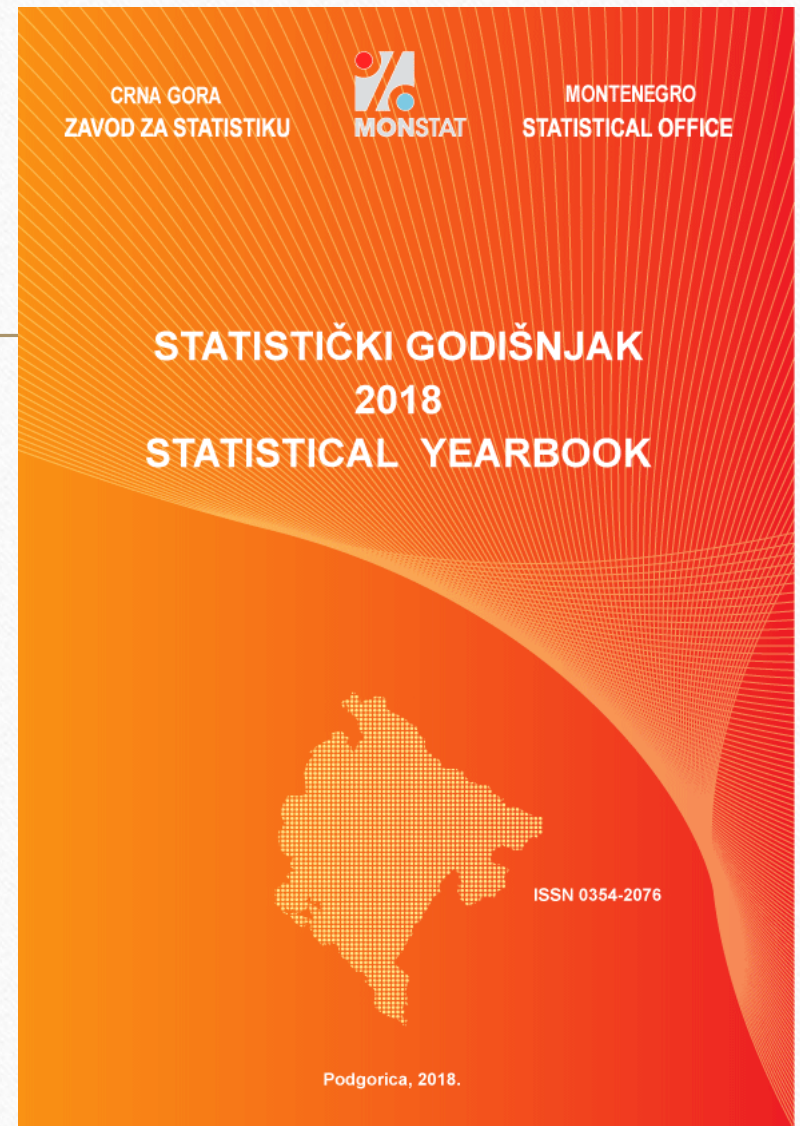
The screenshot displays the MONSTAT website interface. At the top, there are navigation links: [Kontakti](#), [Linkovi](#), [Mena sajta](#), [Pomoć](#), and [English](#). The main header features the MONSTAT logo and the text "UPRAVA ZA STATISTIKU". Below this, there are several sections:

- DOMENI**: A list of categories such as "Nacionalni računi", "Tžšite rada", "Cijene", "Spoljna trgovina", etc.
- « Februar 2020 »**: A calendar grid showing the days of the month. The 1st is a Friday, and the 29th is a Sunday.
- Prikaz narednih 5 događaja**: A list of upcoming events, including "Predškolsko vaspitanje i obrazovanje" (10.02.2020), "Građevinska aktivnost u Crnoj Gori" (12.02.2020), "Ukaz satorog kravljivo mlijeke i dobitni mliječni proizvodi u mliječarima" (17.02.2020), "Klanje stoke i živine u klanicama" (18.02.2020), and "Indeks trometa u uslugama" (18.02.2020).
- PRETRAŽIVANJE**: A search bar with a "Search" button.
- Posljednja novost**: A section for the latest news, dated 10.02.2020, titled "Predškolsko obrazovanje i vaspitanje 2019/2020. godine".
- Ostale novosti**: A list of other news items with dates and titles, such as "Indeksi trometa u trgovini na malo Decembar 2019. godine" (05.02.2020).
- Logos**: Logos for MICS, MONSTAT, eurostat, KATALOG PUBLIKACIJA, BAZA PODATAKA, and Google play.

The bottom of the page shows a Windows taskbar with the search bar and various application icons.

MONSTAT

[http://www.monstat.org/
cg/novosti.php?id=2893](http://www.monstat.org/cg/novosti.php?id=2893)

Centralna banka Crne Gore

www.cbcg.me

The screenshot displays the website of the Central Bank of Montenegro (CBCG) at the URL www.cbcg.me/statistika/statisticki-podaci. The page features a dark blue header with the CBCG logo and the slogan "Čuvamo finansijsku i cjenovnu stabilnost". A navigation menu includes "O NAMA", "KLJUČNE FUNKCIJE", "NOVAC", "STATISTIKA", "PUBLIKACIJE", "JAVNOST RADA", and "ENG".

The main content area is titled "Statistički podaci" and includes a left-hand sidebar with a "STATISTIKA" menu. The menu items are: "Nadležnost Centralne banke za statistiku", "Unaprijedjeni Opšti sistem za diseminaciju podataka (e-GDDS)", "Kalendar objavljivanja statistike", "Sporazumi o saradnji", "Statistički podaci" (expanded), "Monetarna i finansijska statistika", "Indikator i finansijske stabilnosti", "Kamatne stope", "Statistika emitovanih državnih zapisa", "Tržište kapitala", "Ekonomski odnosi sa inostranstvom", and "Platni promet".

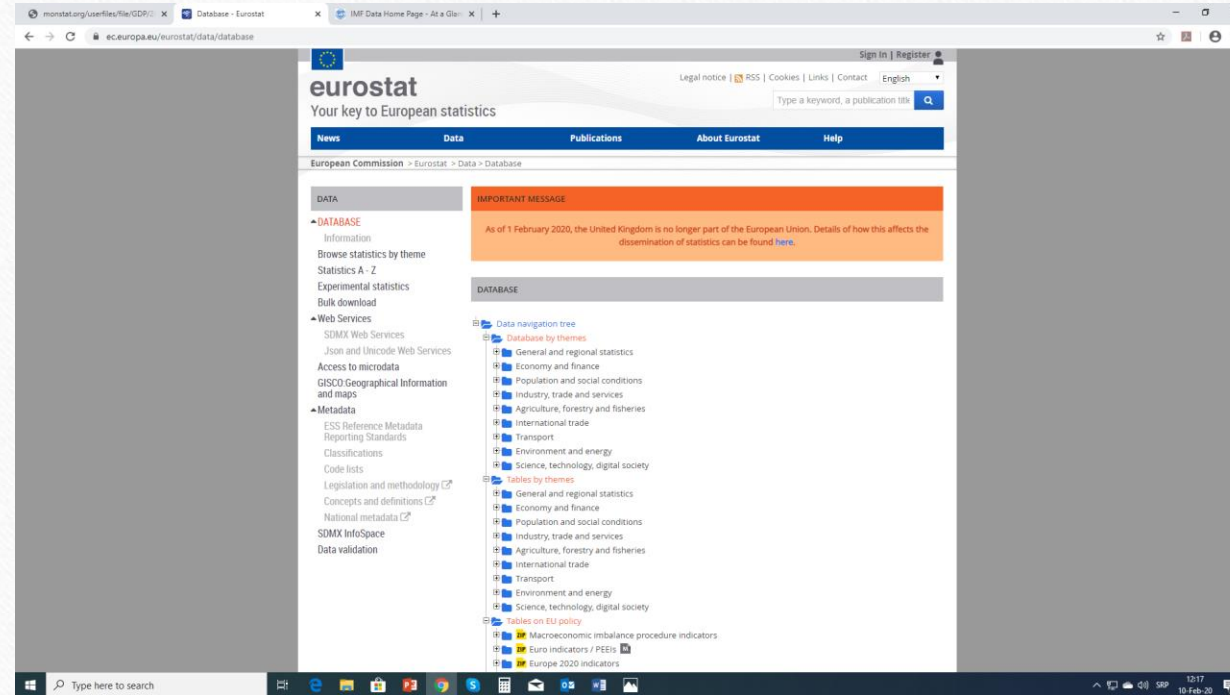
The main content area displays a grid of nine data categories, each with a corresponding icon and title:

- Monetarna i finansijska statistika
- Indikator i finansijske stabilnosti
- Kamatne stope
- Statistika emitovanih državnih zapisa
- Tržište kapitala
- Ekonomski odnosi sa inostranstvom
- Platni promet
- Realni sektor
- Fiskalni sektor

The browser's address bar shows the URL, and the Windows taskbar at the bottom indicates the system time as 12:22 on 15-Feb-20.

EUROSTAT

<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

The screenshot shows the Eurostat website's database page. The browser address bar displays "ec.europa.eu/eurostat/data/database". The page features the Eurostat logo and the tagline "Your key to European statistics". A navigation menu includes "News", "Data", "Publications", "About Eurostat", and "Help". The main content area is titled "European Commission > Eurostat > Data > Database". A prominent orange banner contains an "IMPORTANT MESSAGE" regarding the United Kingdom's departure from the European Union on February 1, 2020. Below this, a "DATABASE" section provides a "Data navigation tree" with categories such as "Database by themes" (General and regional statistics, Economy and finance, Population and social conditions, Industry, trade and services, Agriculture, forestry and fisheries, International trade, Transport, Environment and energy, Science, technology, digital society) and "Tables by themes" (General and regional statistics, Economy and finance, Population and social conditions, Industry, trade and services, Agriculture, forestry and fisheries, International trade, Transport, Environment and energy, Science, technology, digital society). Other categories include "Tables on EU policy" (Macroeconomic imbalance procedure indicators, Euro indicators / PEIs, Europe 2020 indicators) and "Data validation". The left sidebar offers various services like "Browse statistics by theme", "Web Services", "Access to microdata", and "Metadata". The Windows taskbar at the bottom shows the system clock as 15:17 on 10 Feb 20.

IMF - <https://data.imf.org/?sk=388DFA60-1D26-4ADE-B505-A05A558D9A42>

The screenshot displays the IMF Data website interface. At the top, the IMF logo and name are visible, along with navigation links for 'IMF.ORG', 'ELIBRARY', 'BOOKSTORE', 'MCM DATA', 'DATASETS', 'DATA TOPICS', and 'HELP'. The main header reads 'IMF DATA ACCESS TO MACROECONOMIC & FINANCIAL DATA'. Below this, there is a search bar and a navigation menu with 'Home', 'Datasets', 'Data Topics', and 'Download IMF Data'. A prominent blue banner features the text 'Results of end-December 2018 Coordinated Direct Investment Survey (CDIS) Released' and a world map. To the right, a 'Featured Data' section lists various reports like 'World Economic Outlook' and 'International Financial Statistics'. The main content area is divided into several sections: 'Data by Country/Economy' with a 'Country' dropdown, 'Data by Indicator' with a list of indicators, 'Popular Datasets' with a list of datasets, and 'Data Release Calendar'. At the bottom, there are sections for 'Publications', 'Download IMF Data', and 'Work with IMF Data'. The Windows taskbar is visible at the very bottom of the screenshot.